

INGLIZ TILINI MUSTAQIL O'RGANISH USULLARI

Mamatmo'minova Oygul Nurmat qizi

Navoiy Innovatsiyalar universiteti Surxandaryo kampusi

Fakulteti ingliz tili, 2- kurs, 13-10guruh talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19642475>

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz tilini mustaqil o'rganishning zamonaviy va samarali usullari batafsil yoritilgan. Xususan, til o'rganishda motivatsiyaning ahamiyati, o'quv jarayonida muntazamlilikni ta'minlash, shuningdek, turli xil innovatsion resurslar — mobil ilovalar, onlayn platformalar, video va audio materiallardan foydalanish masalalari tahlil qilingan. Maqolada, shuningdek, lug'at boyligini oshirish, grammatik bilimlarni mustahkamlash hamda tinglab tushunish va gapirish ko'nikmalarini rivojlantirish usullari ko'rib chiqiladi. Bundan tashqari, mustaqil o'rganish jarayonida uchraydigan asosiy muammolar, jumladan, motivatsiyaning pasayishi, vaqtni to'g'ri taqsimlay olmaslik va amaliyot yetishmasligi kabi omillar ham tahlil qilinadi hamda ularni bartaraf etish bo'yicha amaliy tavsiyalar beriladi. Mazkur maqola til o'rganishni mustaqil ravishda yo'lga qo'yimoqchi bo'lgan o'quvchilar va talabalar uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ingliz tili, mustaqil o'rganish, metodlar, motivatsiya, zamonaviy texnologiyalar, lug'at boyligi, speaking, listening, ta'lim

Аннотация: В данной статье подробно рассматриваются современные и эффективные методы самостоятельного изучения английского языка. Особое внимание уделяется роли мотивации, обеспечению регулярности в процессе обучения, а также использованию инновационных ресурсов, таких как мобильные приложения, онлайн-платформы, видео- и аудиоматериалы. В статье анализируются способы расширения словарного запаса, укрепления грамматических навыков, а также развития навыков аудирования и говорения. Кроме того, рассматриваются основные трудности, возникающие при самостоятельном обучении, включая снижение мотивации, неправильное распределение времени и недостаток практики, и предлагаются пути их решения. Данная работа может служить полезным руководством для учащихся и студентов, стремящихся эффективно изучать английский язык самостоятельно.

Ключевые слова: английский язык, самостоятельное обучение, методы, мотивация, современные технологии, словарный запас, говорение, аудирование, образование

Annotation; This article provides a detailed analysis of modern and effective methods of independent English language learning. Special attention is given to the role of motivation, maintaining consistency in the learning process, and the use of innovative resources such as mobile applications, online platforms, as well as video and audio materials. The paper examines strategies for expanding vocabulary, strengthening grammar skills, and developing listening and speaking abilities. In addition, it discusses common challenges faced during self-study, including lack of motivation, poor time management, and insufficient practice, and offers practical solutions to overcome them. This article serves as a useful guide for students and learners who aim to study English independently and effectively.

Keywords: English language, self-study, methods, motivation, modern technologies, vocabulary, speaking, listening, education

Ingliz tilini o'rganishda maqsad va motivatsiyaning ahamiyati

Ingliz tilini mustaqil o'rganishda eng muhim omillardan biri — bu aniq maqsad qo'yish va kuchli motivatsiyaga ega bo'lishdir. Maqsad o'quv jarayonini yo'naltiradi va uni tizimli tashkil etishga yordam beradi. Masalan, xalqaro imtihon topshirish, xorijda ta'lim olish yoki erkin muloqot qilish kabi maqsadlar o'quvchining intilishlarini kuchaytiradi. Motivatsiya esa o'rganish jarayonining uzluksiz davom etishini ta'minlaydi.

Muntazamlik va o'quv jarayonini tashkil etish

Mustaqil ta'limda muntazamlik muhim o'rin tutadi. Har kuni qisqa vaqt davomida mashg'ulot o'tkazish bilimlarni samarali o'zlashtirishga yordam beradi. Shuningdek, o'quv rejasini tuzish, vaqtni to'g'ri taqsimlash va o'zlashtirish darajasini nazorat qilish muhim hisoblanadi. Bu usullar o'rganish jarayonini yanada samarali qiladi.

Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish

Hozirgi kunda turli xil zamonaviy texnologiyalar ingliz tilini mustaqil o'rganishda keng imkoniyatlar yaratmoqda. Mobil ilovalar, onlayn kurslar, video darslar va podkastlar orqali o'quvchilar tilni mustaqil ravishda o'rganishlari mumkin. Ayniqsa, ingliz tilidagi filmlar va audio materiallar tinglab tushunish ko'nikmasini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi.

Lug'at boyligini oshirish va grammatika ustida ishlash

Til o'rganishda lug'at boyligini oshirish muhim ahamiyatga ega. Yangi so'zlarni o'rganish bilan birga, ularni amaliyotda qo'llash ularning mustahkam o'zlashtirilishini ta'minlaydi. Shu bilan birga, grammatika qoidalarini bilish to'g'ri va aniq nutq tuzishga yordam beradi. Bu ikki jihat til o'rganishning asosiy poydevorini tashkil etadi

Amaliy mashg'ulotlar va kommunikativ yondashuv

Ingliz tilini o'rganishda amaliyot hal qiluvchi ahamiyatga ega. O'rganilgan bilimlarni amalda qo'llash orqali o'quvchi nutq ko'nikmalarini rivojlantiradi. Gapirish (speaking), tinglash (listening), o'qish (reading) va yozish (writing) ko'nikmalarini birgalikda rivojlantirish zarur. Ayniqsa, suhbat orqali o'rganish kommunikativ kompetensiyani shakllantirishda muhim rol o'ynaydi.

Mustaqil o'rganishda uchraydigan muammolar va ularning yechimlari

Mustaqil o'rganish jarayonida turli muammolar yuzaga kelishi mumkin. Jumladan, motivatsiyaning pasayishi, vaqt yetishmasligi va amaliyotning kamligi o'quv jarayoniga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Ushbu muammolarni hal qilish uchun o'quvchi o'z oldiga kichik maqsadlar qo'yishi, o'z natijalarini baholab borishi va turli o'quv usullarini uyg'unlashtirishi zarur.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, ingliz tilini mustaqil o'rganish zamonaviy ta'lim tizimida muhim va samarali yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Ushbu jarayon o'quvchidan nafaqat bilim olishga bo'lgan qiziqish, balki sabr-toqat, intizom va mas'uliyatni ham talab qiladi. Mustaqil ta'lim orqali o'quvchi o'z imkoniyatlarini to'liq namoyon etadi va o'ziga mos o'rganish usullarini tanlash erkinligiga ega bo'ladi.

Shuni ta'kidlash joizki, ingliz tilini mustaqil o'rganishda aniq maqsad qo'yish, muntazam mashg'ulot olib borish va zamonaviy resurslardan samarali foydalanish muhim omillar hisoblanadi. Ayniqsa, texnologiyalarning rivojlanishi bu jarayonni yanada qulay va samarali qilmoqda. Turli mobil ilovalar, onlayn platformalar va multimediya vositalari orqali o'quvchi til muhitiga yaqinlashib, o'z bilimini mustahkamlashi mumkin. Bundan tashqari, nazariy bilimlarni amaliyot bilan uyg'unlashtirish katta ahamiyatga ega. Ya'ni, faqat grammatika yoki lug'at bilan cheklanib qolmasdan, o'rganilgan bilimlarni real muloqotda qo'llash zarur. Bu esa o'quvchining

nutq ko'nikmalarini rivojlantirib, uning tilni erkin qo'llashiga yordam beradi. Shuningdek, mustaqil o'rganish jarayonida uchraydigan muammolarni ham inkor etib bo'lmaydi. Biroq, to'g'ri yondashuv, qat'iyat va o'z ustida ishlash orqali ushbu qiyinchiliklarni yengib o'tish mumkin. Har bir kichik yutuq o'quvchini yanada oldinga intilishga undaydi va umumiy natijaga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Umuman olganda, ingliz tilini mustaqil o'rganish har bir inson uchun keng imkoniyatlar eshigini ochadi. Bu nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki kasbiy muvaffaqiyatga erishishda ham muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Shuning uchun har bir o'quvchi o'z oldiga aniq maqsad qo'yib, izchil va samarali tarzda til o'rganishga intilishi lozim.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. Brown, H. D. Principles of Language Learning and Teaching. – New York: Pearson Education, 2007.
2. Harmer, J. How to Teach English. – London: Longman, 2007.
3. Richards, J. C., Rodgers, T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014.
4. Thornbury, S. How to Teach Vocabulary. – London: Longman, 2002.
5. Nation, I. S. P. Learning Vocabulary in Another Language. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
6. Scrivener, J. Learning Teaching. – Oxford: Macmillan Education, 2011.
7. Lightbown, P. M., Spada, N. How Languages are Learned. – Oxford: Oxford University Press, 2013.
8. Crystal, D. English as a Global Language. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim sohasiga oid qarorlari va farmonlari.
10. Internet manbalari:
11. www.bbclearningenglish.com
12. www.duolingo.com
13. www.coursera.org